

AFRO-AVRASYA HALKLARININ KAYNAŞMASI İÇİN, AFRO-AVRASYA ÜLKELERİ ARASI SOSYO-KÜLTÜREL ENTEGRASYON SÜRECİNİN OLUŞTURULMASI

Mehmet Levent KOCAALAN¹

Öz

Afro-Avrasya, Afrika, Avrupa ve Asya'yı tek bir kıta olarak tanımlayan ve eski tarihte eski dünya olarak tanımlanan kara parçasıdır. Amerika kıtası keşfedilmeden önce dünya olarak bu üç kıta üzerinde insanlar yaşamaktaydı. Dünyanın küreselleşmesi ile birlikte, birbirinden uzak kültürlere sahip ülkelerin birbirleri ile etkileşime geçerek, birbirlerinin kültürlerel değerlerini öğrenmeye başlamış bulunmaktadır.

Bu çalışmada, Afro-Avrasya'yı bir bütün olarak temsil etmesi amacı ile Güney Kore, Kazakistan, Azerbaycan, Türkiye, Bosna-Hersek ve Somali kültürlerini kaynaştırmak amacı ile, siyasal olarak ülkeleri kurduğu büyükelçilikler dışında, bu ülkelerin hükümetlerinin, kendi dışında diğer ülke kentlerinde kuracakları ve kendi kültürlerini tanıtacakları konsept olarak oluşturacakları "Kültürlerarası Restaurant Projesi" model olarak sunulmaktadır. Bu projede her ülke, ülkesinin kültürünü tanımlayan konsept restoranlar oluşturacaktır. Bu konseptte, en güzel ev veya tarihi bina modellerini tip proje olarak yapacak, bu evlerde kendi yemeklerini, özel içeceklerini, folklorunu, geleneksel giysilerini ve misafirperverliklerini göstererek, diğer ülkelerde kendi ülkesinin kültürel tanıtımını yapacaktır.

Bu modelde, bu işletmelerin kar merkezi olarak franchising sistemi ile çalıştırılması öngörülmektedir. Bu işletmeler, ülkelerin kültür bakanlığına bağlı çalışacak, konsept olarak da ilgili ülkenin kültür bakanlıkları tarafından oluşturulacak. Diğer ülkelerde bu işletmeler belli proje ile kurulacak ve işletmesi kar merkezi olarak belli ücret karşılığında ihale ile belli süreli çalıştırma hakkı verilecektir. Bu işletmenin denetimleri, ilgili ülkelerin kültür bakanlığı denetçileri tarafından yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Afro-Avrasya, Sosyo-Kültür, Entegrasyon, Konsept.

IN ORDER TO MERGE THE PEOPLE IN AFRO-EURASIA COUNTRIES, THE IMPORTANCE BETWEEN AFRO-EURASIA COUNTRIES IN CREATING A SOCIO-CULTURAL INTEGRATION PROCESS

Abstract

Afro-Eurasia means that, Africa, Europe and Asia continents are united to the one continent and has been known as an old world continent. Before being discovered America continent, all people had lived in these 3 continents in the world. While the world globalization has been improved, far countries to each other have been getting interaction and they start to learn their cultural values to each other.

In this study, "The Intercultural Restaurant Project" is presented as a model and getting Sample countries from the the whole Afro-Eurasia countries in order to unite South Korea, Kazakhstan, Azerbaijan, Turkey, Bosnia-Herzegovina and Somalia cultures by establishing restaurants in other intended counties by the governments of sample countries of Afro-Eurasia apart from their embassies. In this project, each country is going to build a restaurant that represents their culture.

In this concept, each country is going to build the best house examples from their countries as a typical project and they are going to exhibit their own foods, drinks, traditional folk dance, dresses and their hospitality in order to make known their culture in other countries. It has been envisioned that these enterprises are going to be run by the franchising system as a profit center. Besides, these enterprises are going to be subject to ministries of culture of the countries and all of the concepts are also going to be formed by them. They are going to be established with a definite project form and the running rights will be given by auctions with time limits. The operational procedures of the enterprises are going to be inspected by the supervisors of related countries' ministry of culture.

Keywords: Afro-Eurasia, Socio-Culture, Integration, Concept.

¹ Pamukkale Üniversitesi

Giriş

Küreselleşen dünyada, insanlar arasında daha iyi iletişimin kurulması için, siyaseten, ekonomik birlik olarak, dil birliği olarak ve kültürel açılardan ortak alanların yaratılması ve iletişimin arttırılması yolları aranmaktadır. Bu nedenle, Avrupa kıtasında Avrupa Birliği, Asya'da Asya İşbirliği Diyaloğu, Arap ülkeleri arasında Arap Birliği ve Afrika ülkeleri arasında Afrika Birliği Örgütü altında ülkeler, ortak paydalarda toplanmaya çalışmaktadır. Yapılan araştırmalar sonucunda dünya nüfusunun %85 oranı ile Afrika, Avrupa ve Asya kıtalarında yaşadığı görülmüştür. Bu nedenden dolayı son zamanlarda üç kıtada bulunan ülkeler ve halklar arasında ekonomik, turistik ve kültürel iletişim bulunduğu için, üç kıta için oluşturulan Afro-avrasya birliği sıklıkla telafuz edilmeye başlanmıştır. Ülkeler arasında iletişim bulunduğu zaman, halklar birbirlerinin kültürlerini ve yaşam biçimlerini öğrenmek zorunda kalmaktadır. Birbiri ile iletişimi düşük olan ülkelerin halkları arasında büyük problemler olabilmektedir. Örneğin, Somali'de yaşayan birisi, turistik veya ticaret amacı ile Güney Kore'ye seyahat ettiği zaman yemek, yaşam tarzı ve örf-görenek yönlerinden büyük sıkıntılar çekmektedir. Bunun yanında, Somali'li birisi İngiltere'ye ziyaret ettiği zaman, adaptasyon yönünden fazla sıkıntı çekmemektedir. Çünkü Somali yaklaşık 150 sene İngiliz ve İtalyan sömürgesi olmuştur. Benzer şekilde, Somali vatandaşı olan birisi Türkiye'ye geldiği zaman da büyük sıkıntı çekmemektedir. Çünkü, Türkiye'ye özellikle Somali gençler yoğun olarak geldikleri için, Türkiye'nin bazı kültürel değerlerini Somali'de yaşamaya devam etmektedirler.

Bu bildiri kapsamında, Afro-Avrasya'nın ülkelerarası kültürel birlik olarak oluşturulması için, Güney Kore, Kazakistan, Azerbaycan, Türkiye, Bosna-Hersek ve Somali olmak üzere 6 ülke seçilerek, halklarının birbirlerini daha iyi tanıyabilmeleri için, ülkelerin büyükelçilikleri dışında, ülkeleri kendi dışında diğer ülkelerin başkentlerinde kuracakları ve kendi kültürlerini tanıtacakları konsept bir proje olarak oluşturacakları "Kültürlerarası Restaurant Projesi" model olarak sunulmaktadır. Bu projede her ülke, kendi ülkesinin mimari yapısını, kültürünü ve örf-adetlerini gösteren tip restaurantlar oluşturacaktır. Bu konseptler, ülkeyi tanımlayan en güzel ev veya tarihi bina modellerini tip proje olarak yapacak, bu restaurantlarda kendi yemeklerini, özel içeceklerini, halk danslarını, geleneksel giysilerini ve kültürlerini göstererek, diğer ülkelerde kendi ülkesinin kültürel tanıtım misyonunu yerine getirecektir.

1 Afro-Avrasya ve Proje için Örnek Ülke Seçimi

Avrafrasya, Avrasika, Afrika-Avrasya ya da Afro-Avrasya deyimi, Afrika ve Avrasya'yı tek bir kıta olarak tanımlayan terimlerdir. Bir bütün olarak oluşturan bu kıtalar, Dünya nüfusunun yaklaşık %85'ini (yaklaşık 5,7 milyar insan) kapsamaktadır. Eski Dünya deyimi, Afrika-Avrasya ve çevresindeki adaları kapsamaktadır.

Yeni Dünya ise, Avrasya ve Afrika dışında kalan ana karaları ifade eden terimdir. Bu terim ilk defa 15. yüzyılın sonlarında Avrupalılar tarafından kullanıldı. Amerika kıtası henüz Avrupalılar için yeniydi zira Dünya'nın yalnızca Avrupa, Asya ve Afrika'dan (Eski Dünya) meydana geldiği düşünülüyordu. Bu nedenden dolayı, 15. Yüzyıla kadar, dünyanın 3 kıtadan oluştuğu biliniyordu.

Coğrafi olarak, Afrika ve Avrasya Süveyş Kanalı ile bölünmüştür. Avrasya, buna ilaveten, Avrupa ve Asya olmak üzere bölünmüştür. Bu bölünme, jeolojik olarak

bölünmesinden çok kültürel olarak bölündüğü görülmektedir. Jeopolitikada, Afrika-Avrasya'nın anakarası (Britanya Adaları, Japonya ve Madagaskar gibi adalar hariç) **Dünya Adası** olarak bahsedilir. Bu gezegenin en büyük kıtasıdır.

Jeolojik terimlerde, Afrika-Avrasya, Afrika'nın Avrupa'ya çarpmasıyla süperkıta olacaktır. Bu olay tahminen günümüzden 600.000 yıl sonra, İspanya'nın güney tepelerinin Afrika'ya eriştiğinde meydana geleceğine inanılmaktadır. Bu gerçekleştiğinde, Akdeniz, Atlas Okyanusu'ndan ayrılacaktır. Afrika'nın Avrupa'ya günümüzden 50 milyon yıl içinde tamamen çarpması, Akdeniz'in kapanması ve yeni sıradağların (Alpler'e eklenerek) meydana gelmesi bir inanış olarak beklenmektedir.

Afro-Avrasya tanımlaması, küreselleşen dünya ile birlikte, değişik alanlarda oluşturulmaya çalışılmaktadır. Örneğin; dünya dili olarak en yaygın kullanılan İngilizcedir. Amerikan doları, dünyada en fazla kullanılan para birimidir. Dünya genelinde kutuplaşma yerine, ortak değerlerde buluşma yönünde bir oluşum olmaya başlamıştır.

Bu projede, Türkiye ile yakın ilişkide bulunan afro-avrasya ülkelerinden Güney Kore (Doğu Asya), Kazakistan (Orta Asya), Azerbaycan (Doğu Asya), Bosna Hersek (Avrupa), Somali (Afrika) ve Türkiye (Asya-Avrupa) ülke halklarının kültürel olarak birbirlerinin entegrasyonunu sağlamak için, tanıtımı yapılacak ülkenin, tarihi bir yapıyı olarak kurulacak ve burada ülkenin yemekleri ve folklor yaşamı sergilenecektir.

2 Afro-Avrasya Ülkeleri Arasındaki Kültürel İletişim

Bu bildiri kapsamında, Afro-Avrasya kültür birliğinin oluşturulması için bir pilot çalışma yapılarak Güney Kore, Kazakistan, Azerbaycan, Türkiye, Bosna-Hersek ve Somali kültürlerinin birbiri ile entegrasyon kurulması sağlanarak, seçilen ülkelerin hükümetlerinin, diğer ülkelerin şehirlerinde kendi kültürlerini tanıtacakları ve halkların birbiri ile iletişiminin "Kültürlerin Birbiri ile İletişimi" projesi model olarak oluşturulacaktır. Bu projede, pilot olarak seçilen 6 ülke, kendi ülkesinin kültürünü belirleyecek şekilde konsept kültür evleri yapılandırılacaktır. Bu proje kapsamında Güney Kore, Kazakistan, Azerbaycan, Türkiye, Bosna-Hersek ve Somali ülkelerinin mimarlık, yemek kültürü ve folkloru ile ilgili örnek çalışmalar aşağıda belirlenmiştir.

2.1 Afro-Avrasya Ülkelerinin Bazılarının Öne Çıkan Mimari Örnekleri

Bu projede 6 ülkenin mimarlık uygulamaları pilot olarak incelenmektedir.

Güney Kore'deki mimarlık uygulamaları, Doğu Asya ve Çin etkisinde bulunan mimari yapılar, sıradışı oluşları nedeni ile dünya çapındaki turistlerin ilgisini çekmiştir. Özellikle Kore saraylarının önemi büyüktür. Saraylar içerisindeki birçok yapı da tarihsel ve kültürel bir anlam taşıyor geçmişten geleceğe. Seul'deki Changdeokgung Sarayı en iyi korunan yapılardan biri. Buchon Hanok Köyü, 900 geleneksel Kore evinin olduğu ve koruma altına alınmış köydür. Gyeongbokgung Sarayı, Changdeokgung Sarayı ve Jongmyo Türbesi ile çevreli olan Bukchon Hanok Köyü, Joseon Hanedanlığı'na dek uzanan geçmişleriyle 'hanok' adı verilen yüzlerce evin bir arada bulunduğu bir köydür. 'Bukchon' adı, 'kuzey köyü' anlamına gelmektedir ve köyün kapladığı mahallenin Seul'ün iki önemli yeri olan Cheonggyecheon Çayı ile Jongno'nun kuzeyinde olmasından dolayı bu ad verilmiştir. Ulusal Müze ve Savaş Müzesi(National Museum of Korea), modern bir binaya kurulu Kore tarihine ışık tutan müzede geçmişe bir yolculuk yapabilir ve değerli hazineler görülebilir. Noryangjin Fish Market, dünyanın en büyük balık marketlerinden biri olan bu pazarda, her türlü deniz ürünü

bulunabilmektedir. Pazardan, pazarlık yapılarak alınan ürünler, bir üst katta bulunan restoranlarda müşterinin zevkine göre pişirilip yenilebilmektedir.

Kazakistan'daki mimarlık uygulamalarına bakmak istiyorsak öncelikle Başkent Astana'ya bakmamız gerekir. Astana çok kısa bir sürede bataklık bir alandan çok önemli mimarların eserlerinin yükseldiği açık hava galerisine dönüşmüştür. Nursultan Nazarbayev'in keskin bir kararla Başkenti Astana'ya taşınmasıyla birlikte çok önemli mimarların imzasını taşıyan anıtsal yapıların ve heykellerin boy gösterdiği muhteşem bir yaşam mekanına dönüştü. Bu modern mimarinin yanında geleneksel kazak motiflerinin kullanıldığı yapılarda göze çarpmaktadır. Astana'daki göze çarpan yapılar arasında Bağımsızlık Sarayı, Hazreti Sultan Camii, Astana kütüphanesi, Astana Medya Merkezi, Piramit yani Huzur ve Barış Sarayı, Astana Arena Stadyumu ki bu proje 2011 yılında Uluslararası RIBA (Britanyalı Mimarlar Enstitüsü) ödülünü kazanarak Asya-Pasifik bölgesinin 'En İyi Kamusal Yapı' projesi seçilmiştir.

Azerbaycan şehirleri sadece Kafkasya bünyesinde değil, aynı zamanda Orta Doğu şehirleri tarihinden de etkilenerek, şehir genelinde çok sayıda tarihsel mimari eserler bulunmaktadır. Bu eserler, doğu ve batı mimarlık eserlerinden yoğun olarak etkilendiği için, iyi bir birleşimi olduğundan dolayı sıradışı yapılar ortaya çıkmıştır. Bu özellik; Azerbaycan'ın başkenti Bakü'yü, dünya mimarlığının merkezlerinden birine dönüştürmüştür. Özellikle son 10 yılda, dünya genelinde konsept olarak söz edilen mimari yapılar gerçekleştirilmiştir. Azerbaycan'da yeni stil olarak yapılan yapıların çoğu başkent Bakü'de bulunmaktadır. Haydar Aliyev Kültür Merkezi (Resim 3), Bakü'de bulunan sıra dışı yapılar arasında bulunmaktadır.

Türkiye'deki mimarlık uygulamaları genelde doğu ve batı sentezinin iyi bir karması şeklinde oluşmuştur. Avrupave asya genelinde bulunan mimari akımlardan, cumhuriyet tarihi boyunca yaşanan belli sorunlardan ve çelişkilerden etkilenerek veya onlara tepki olarak oluşmuştur. Bu çelişkilerden başta geleni özellikle cumhuriyetin ilk dönemlerinde gündeme gelen Doğu-Batı ikilemidir. Bununla birlikte, ulusal-evrensel, geleneksel-modern veya dindarlık-laiklik gibi ikilemler ve değişik siyasi yapılanmaların da mimarlık uygulamalarının işleyişini yönlendirmiştir.

Bosna Hersek'de Ülke, bir bütünü oluşturan Boşnaklar, Sırlar ve Hırvatlar olmak üzere üç etnik gruba ev sahipliği yapmaktadır. İngilizcede ve daha birçok dilde etnik kimlik göz önünde tutulmadan tüm Bosna-Hersek halkına Bosnalı denir. Saraybosna, barındırdığı dinî çeşitliliğiyle bilinir. Müslümanlık, Katoliklik, Ortodoksluk ve Musevîlik, burada yüzyıllar boyunca barış içinde bir arada var olagelmüşlerdir. İşte bu yüzden Saraybosna, Avrupa'nın Kudüs'ü olarak kabul edilir. Saraybosna Balkanlar'daki kültürel şehirlerin en önemlilerinden biri olarak kabul görür. Bu nedenden dolayı Bosna-Hersek'de mimari çeşitlilik yönünden oldukça zengindir. 1992 yılında Bosna Hersek'de gerçekleşen iç savaş sonucunda, birçok evde ve kamu binalarında günümüze kadar suregelen sürede savaşın izleri görülmektedir. Bu nedenden dolayı Saraybosna'da savaş sonuçları olduğu gibi korunarak, turistlere gösterilmektedir. Tünel, Aliya İzetbegoviç Müzesi, Saraybosna Milli Kütüphanesi ve tahrip olmuş binalar, savaşın şiddeti hakkında bilgi vermektedir. Blagay Tekkesi -diğer adıyla Sarı Saltuk Tekkesi-zamana ve mekâna sığmayan yapılardan. Yaklaşık 600 yıl önce yapıldığı tahmin edilen tekke, Osmanlı İmparatorluğu bu toprakları fethetmeden 100 yıl önce buraya gelen dervişler tarafından kurulmuştur. Blagay Tekkesi Boşnakların Müslümanlaşmasının simgesi, Poçitel sınır şehri ise güçlü Osmanlı İmparatorluğu'nun askeri gücünü gösteren

ve aslında bir sınır karakolu olan görkemli bir kent olarak kurulmuştur. Mostar köprüsü, Avrupa'nın en ünlü köprülerinden biri olarak ün salmıştır.

Somali'de mimarlık uygulamaları, diğer ülkelere göre çok sıradışı bulunmaktadır. Somali'de 1988 yılından beri süregelen iç savaş sonucu, Somali genelinde bulunan tarihi yapıların çoğu tahrip edilmiştir. Arba-Rucun Mosque, başkent Mogadişu'da gezilmesi gereken yapıların başında gelmektedir. Safari turları da Somali'de turistlerin ilgisini çeken hususlardan biridir. Somali, Afrika'nın en fakir ülkesi olduğu için, köylerinde ilkel bir yaşam sürülmektedir.

2.2 Afro-avasya Ülkelerinin Bazılarının Mutfaklarından Örnekler

Bu projede, 6 ülkenin yemek kültürü pilot olarak incelenmektedir.

Güney Kore Yemek Kültürü, Kore mutfağında baharat, turşu, sarımsak, çiğ balık çok kullanılıyor. Yağı az ama tuzu fazla yemekleri çok. Temel olarak çorba ve pirinç, yanında balık veya et tüketiliyor. Banchan adlı mezeleri her yemekte en az 3, bazen 20 çeşit olabiliyor. Kimchi, acılı lahana turşusuna benzer şekilde çok yaygın ve her yerde satılmaktadır. Acı ve keskin lezzetli bu yiyecek, içinde bir çok ot ve sebzeyi barındırıyor. Her derde deva olduğuna inanılan bu yiyeceğin çorbası için ayrıca, dertlere deva bir iksir gibi içilen, kalorisi düşük olan bu çorbanın, kolesterolü düşürdüğü, kansere iyi geldiği ve SARS ve kuş gribini önlediğine Kore halkı tarafından inanılmaktadır. Beyaz turp, salatalık, frenk soğanı ve çeşitli sebzelerden de yapılıyor. Kore'de Kimchi jjigae denilen çorba, bindaetteok denilen sebzeli pancake ve içecek olarak da jinro soju sıradışı tat olarak tanımlanmaktadır. Balık yönünden, dünyanın en fazla çeşidine sahip bir yöresi olduğu için, balık kore mutfağında önemli bir yiyecektir. Ton balıklı jeun, ton balıklı mücver olarak, yaygın şekilde tüketilmektedir. Kkul Tarae, ballı, fıstıklı bir Kore tatlısıdır. Pişmaniye gibi görünen ve ağızda pamuk şeker gibi eriyerek bala dönüşen bu tatlı, tüm Koreliler tarafından çok sevilmektedir.

Kazak Yemek Kültürü, İnsanların var olan bugünkü yemek kültürleri geçmişteki yemek kültürlerinin bir aynasıdır. Bir kültürde en yavaş değişen öge, yemek ögesidir. Kazak Türklerinde yemek kültürü, yüzyıllar öncesindeki yaşam biçimiyle, ekonomiyle, hatta komşularla etkileşimle, aynı zamanda gelenek ve göreneklerle şekillenen bir öğedir. Kazaklar geçmişten gelen yemek kültürlerini korumuşlardır. Türklerde "tuz-ekmek hakkı" deyimi; dostluk, şükran, vefa, fedakârlık, bağlılık minnettarlık, samimiyet, dürüstlük, mertlik, cömertlik ve misafirperverliğin bir ifadesini göstermektedir. Kazakların en belirgin özelliklerinin başında konukseverlikleri gelir. Konuklara önce kımız, şubat yada ayran; sonra sütlü, kremalı çay, borsak, kum üzüm, irimşik ve kurt ikram edilir. Ziyafet sofralarında önce koyun ve at etinden yapılmış iştah açıcı yiyecekler ikram edilir. Bunlar kazı, sujuk, jal, jaya, suryet, karta, kaburgadır. Kazakların en yaygın olarak tüketilen yemeği kazak yöntemiyle pişirilen ettir. Bir misafir geldiği zaman, ona verilen değeri belirtmek için Kazak misafirperverliğini gösteren en önemli yemek "konakaşı"dır.

Azeri yemek kültürü, Azerbaycan halkının iyi komşuluk geleneklerinde dolayı, Avrupa ve Ortadoğu mutfaklarını hem etkilemiş, hem de bu mutfaklardan etkilenen bir yapıya sahiptir. Bunun yanında, Azerbaycanın konumundan dolayı Azeri mutfağında yöre farklılıkları da bulunmaktadır. Azeri mutfağı zengin olduğu için, geniş yemek yelpazesine sahip olduğundan dolayı; özellikle Kafkas yöresinde yaşayan kişiler tarafından beğenilmektedir. Azerbaycan'ın en meşhur yemekleri:

Genel Yemekler : Bakü Pitisi, Dovga, Tike pilav, Şüyüd pilav, Sebzeli pilav, Bastırma koyun kebabı.

Hamur İşleri : Düşbere, Gürze, Xemiraşı, Firni, Kuymak, Süzme xingal,

Salatalar : Soyutma, Azerbaycan salatası, Khazar salatası, Fasulye fisindjan, Yeşillikler.

Çorbalar : Umac, Piti, Haş(Kelle paça), Parça – Bozbaş, Köfte – Bozbaş, Tavuk Çorbası, Pelmeni, Sulu xingal, Turşu Sıyık, Hamuraşı, Dovğa, Ayran – Doğramaç, Balva.

Türk Yemek Kültürü, Osmanlı imparatorluğunun zengin mutfağından kalan mirası değerlendirmektedir. Osmanlı mutfağının oluşumu ise, Türk, Yunan, Balkan ve Ortadoğu mutfaklarının birleşimi ve güzel bir kombinasyonu olarak tanımlanabilir.

Bazı Türk yemekleri kültür olarak oluştuğu için, birçok bölgede görülebilirken, bölgeye özgü yemekler de bulunmaktadır. Karadeniz bölgesinin mutfağı (Türkiye'nin kuzeyi) mısır ve hamsi balığına dayanır. Güneydoğu-Urfa, Gaziantep ve Adana kebabları, mezeleri ve hamur işine dayalı tatlıları; baklava, kadayıf ve künefe ile meşhur olmuştur. Ege bölgesinde zeytin ağacı bol bol yetiştirilir. Zeytinyağı, bu bölgede yemek ve salatalarda yoğun olarak kullanılır. Ege Bölgesi, Marmara Bölgesi ve Akdeniz Bölgesi sebzeler, otlar, balık bolluğu ve çeşitliliği açısından oldukça zengindir. Orta Anadolu bölgesi, kendine has olarak pişirilen keşkek, mantı konusunda özellikle Kayseri yöresi öne çıkmaktadır.

Boşnak Yemek Kültürü, Bosna Hersek Mutfağında yemekler genellikle doğala yakın olarak fazla katkı malzemesi konulmadan yapılmaktadır. Yemeklerde sebzeler(ot, patlıcan, domates, patates, soğan, havuç, maydanoz, salar, pırasa, mahuna, pirinç, yasış tatlı biber), meyveler(erik, ayva, elma, vişne, kiraz), süt ve süt ürünleri(tatlı ve ekşi süt, kaymak, yoğurt, tatlı kaymak bulunmaktadır. Cevapi (Köfte), Pleskavitsa, Dolma, Begova çorba (bey çorbası) ve Börek ürünleri sıra dışı lezzetlerin başında gelmektedir. Özellikle Cevapi, Türkiye'de Tekirdağ köfte olarak bilinen bir köfte cinsi olarak, Bosna-Hersek'de yoğun bir şekilde tüketilmektedir.

Somali Yemek Kültürü, genelde et ağırlıklı olarak oluşmaktadır. Ülkenin kurak olmasından dolayı, sebze ve meyve üretimi sınırlı olmakta ve genelde ithal edildiği için oldukça pahalıdır. Somali'de yaşayanlar çeşitli dinlere mensup olmalarından dolayı, dine uygun olarak her çeşit et tüketilmektedir. Et yemeklerinin yanında en çok tüketilen sebzeler ıspanak, havoc, patates ve bezelyedir. Pirinç yoğun tüketilmektedir. Balık ve kabuklu deniz yiyecekleri yoğun olarak tüketilmektedir. Makarnave tavuktan yapılan Baasto isimli yemek çok meşhurdur. Genelde havuçlu pirinç pilavı yanında et kavurma yoğun olarak yenilir.

2.3 Afro-Avrasya Ülkelerinin Bazıları İçin Folklor Örnekleri

Bu projede, 6 ülkenin folklor ve halk kültürleri pilot olarak incelenmektedir.

Güney Kore Halk Kültürü, Nanta gösterisi ile ön plana çıkmaktadır. Halkın genel gelir düzeyine göre pahalı bir gösteri olmasına rağmen, Kore'nin olmazsa olmazları arasına girmiş bir müzik ve stand up gösterisidir. Ama müzik yemek gereçleri ile yapılmaktadır. Yani müzisyenler aslında aşçı ve bıçak, çatal, tencere gibi mutfakta bulunan her türlü aleti kullanarak bir müzik ziyafeti sunarlar.

Kazak halk oyunları, tarih boyunca Özbek halk oyunlarından yoğun bir şekilde etkilenmiştir. Genelde at üzerinde savaş manevralarını ve sert erkek duruşunu tanımlayan figürlerden oluşmaktadır. “Qara Jorga (Rahvan At Yürüyüşü)” en bilinen kazak halk oyunlarından birisidir.

Azerbaycan’da halk oyunları, nın halk arasında önemli bir yeri bulunmaktadır. Kahramanlık, asalet, vatan sevgisi, yardım severlik, tabiat sevgisi ve aşk gibi konular ele alınmıştır. Azerbaycan’da halk oyunlarına olan bu büyük sempatiden dolayı, konuların aktarımı kuşaklar boyu gerçekleşmiştir. Bu oyunlar genelde; çiftlerin evlendiği günlerde, sünnet merasimlerinde veya sevinçli günlerde oynanmaktadır.

Türk Halk Kültürü, Halkın geleneğe bağlı maddi ve manevi kültürünü kendine özgü metotlarla oluşan, halkın içinden çıkmış oyunlardır. Bu danslar, ülkenin değişik yörelerinde oynanmaktadır. Zeybek, Halay, Horon, Bar, Hora, Karşılama, Kaşık ve Bengi en fazla oynanan oyunların arasında gelmektedir. Özellikle Horon ve Bar oyunu, Kafkas geleneğinden etkilenmiş bir oyun türüdür.

Boşnak Halk Kültürü, 15’nci yüzyıla tarihlenen uzun bir geleneğe sahiptir. Halk oyunları ülke tanıtımlarında ön planda olan önemli bir folklor ürünüdür. Halk oyunları sadece bazı hareketlerin oyun içerisinde düzenli bir şekilde tekrarlanması değil aynı zaman o kültürün giyim, müzik, gelenek, inanış vb. birçok unsurunu içinde barındırmaktadır (Değerli, 2000). Bu yönüyle, ülkeler kendi kültürel yapılarını tanıtmak için halk oyunlarına tanıtım ve organizasyonlarda sık sık yer vermektedirler. Boşnak kültüründeki pek çok unsur gibi onların folklorları Slavik karışımı ve Doğu etkisindedir. Tipik olarak 19’ncü yüzyıldan önce yer alır. Boşnak folklorunda iki popüler karakter, düzenbaz ve kahraman görülür.

Somali Halk Kültürü, Somali’de açlık ve sefalet yoğun olduğu için, afrika ezgilerini içeren halk oyunları bulunmaktadır. Ülkenin kendine has halk ezgileri fazla bulunmamaktadır. Genellikle Afrika genelinde kavim bazlı halk kültürleri bulunmaktadır.

3 SONUÇ

21. yüzyılın getirdikleri ile birlikte, dünya insanları gerek sosyal medya ve dünya televizyonları sayesinde, gerek turistik geziler vasıtası ile, gerekse ingilizce gibi dünyada çoğu insan tarafından iletişim amacı ile kullanılması ile kültürlerarası iletişim yoğun olarak yaşanmaya başlamıştır. Bu nedenden dolayı, dünya insanları arasında, değişik ülkelerin sosyo-kültürlerini öğrenme eğilimi oluşmuştur. Afro-Avrasya ülkeleri, tarih boyunca doğrudan veya indirect olarak birbirleri ile iletişim halinde olmuştur. Gelişen teknoloji ve ülkeler arası diyalogların artması ile birlikte, sınırları birbirine uzak olan ülkelerin iletişimi birbirleri ile daha yakın olmaya başlamıştır. Ülkelerin siyasi bakış açıları dışında, ülke halkları, birbirlerinin kültürlerini hep öğrenmek istemişlerdir. Türkiye’de yoğun olarak Azeri, Kazak, Bosna-Hersek kökenli, Güney Kore ve Somali vatandaşları azınlık ve/veya çalışma amaçlı olarak Türkiye’de bulunmaktadır. Güney Kore’nin Türkiye’de stratejik yatırımları bulunmakta ve Türkiye ile geçmiş tarihte stratejik işbirliği bulunmaktadır. Aynı zamanda bu ülkelere vatandaşlar birbirlerine turist olarak giderek, komşu ülkelerin kültürlerini öğrenmek istemektedir. Bu ülkeler içerisinde en fakir ülke Somali’dir. Somali’de farklı kültürlerin görülmesi ve Somali halkının gelişimi için büyük önem arzedecektir.

Bu nedenden dolayı, “Kültürlerin Birbiri ile İletişimi” Projesi, Güney Kore, Kazakistan, Azerbaycan, Türkiye, Bosna-Hersek ve Somali sınırları içerisinde bulunan, ülkenin büyük illerine kurulduğu takdirde, tüm ülke halkları arasında birbirlerinin kültürlerini daha iyi tanıma fırsatı yaratılacaktır. Ülke halkları, birbirlerinin kültürlerini tanımak için, diğer ülkeye gitme zorunluluğu bulunmayacaktır. Birbirlerinin kültürlerine ısınan halklar, birbirlerini daha iyi tanıyacaklar ve zaman içerisinde birbirlerinin kültürlerini daha benimseme şansına sahip olacaklardır. Diğer ülkelere sempati duyarak, zaman içerisinde hiç gitmedikleri bu ülkelere, turist olarak gitme fırsatı bulacaktır.

Bu teorik çalışma projelendirildiği takdirde, ülkelerin özgün kültürleri belirlenecek ve konsept mağaza haline getirilerek, kar merkezli bir uygulama haline getirilebilecektir. Bu projenin amacı, bu üç ülke arasında kültür birliğinin oluşturularak, ülke halklarının diğer ülke kültürlerini tanımak amacı ile diğer ülkelerin oluşturdukları “Kültür Evlerinde”, ülkelerarası sosyo-kültürel entegrasyon sürecinin hızlandırılarak, ülke halklarının birbiri ile daha sıkı iletişim halinde olmasını sağlamaktır.

Kaynakça

- Bi M., (2007) Kafkas Tarihi C. I Selenge Yayınları, İstanbul, 2007.
- BAHADIR G, (2002) Batı'dan Doğu'ya Uzanan Çizgide Balkanlar ve Türkler, Konya, Çizgi Kitabevi Yayınları, Ağustos 2002.
- COZZARIN B.P., (2006) 'Are World-First Innovations Conditional on Economic Performance? Technovation, 26, s:1017-1028
- DEMİREL Ö., 1999. Öğretme Sanatı, Pegem Yayınları, Ankara, 1999
- DOĞAN C., 2009. Kazak Türklerinde Konukseverlik ve Konuk Ağırılama, Türk Dünyası Araştırmaları.
- HALLAK R., vd. (2011) The Place Identity E Performance Relationship Among Tourism Entrepreneurs: A Structural Equation Modelling Analysis, Tourism Management, 33(1), pp.143-154.
- KIM S., vd. (2000) The nutrition transition in South Korea, The American journal of clinical, Vol. 71 No.1 s.44-53
- KOÇ L, vd, (2010) Güney Kafkasya'da Yerel Girişimler Yolu ile Diyalogu Arttırmak - Yerel Yönetim Birlikleri Üzerine Fizibilite Çalışması, TESEV, Aralık, p.14-18.
- LEWIS L. (2011) Understanding Somalia and Somaliland: Culture, History, Society (Columbia/Hurst)
- RAHMAN MM vd, (2011) The Development Of Migrant Entrepreneurship In Japan: Case Of Bangladeshis, Int. Migration & Integration, Volume 12, p.253–274.
- TAVKUL U, (2009) Kafkasya Gerçeği. 2. Baskı, İstanbul: Selenge Yayınları.
- TAVKUL U, (2009) Kafkasya'da Kültürel Etkileşim/ Sosyo-Linguistik Bir Araştırma. Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- ZIMMERER vd, (2004) Essentials of Entrepreneurship and Small Business Management. Fourth Edition, Prentice Hall, Inc.

www.Turkyemekkulturu.net Erişim Tarihi : 06.05.2016

<https://tr.wikipedia.org/wiki/Afrika-Avrasya> Erişim Tarihi : 01.09.2016

https://tr.wikipedia.org/wiki/G%C3%BCney_Kore Erişim Tarihi : 01.09.2016

<https://tr.wikipedia.org/wiki/Azerbaycan> Erişim Tarihi : 16.07.2016

<https://tr.wikipedia.org/wiki/Bosna-Hersek> Erişim Tarihi : 01.09.2016

<https://en.wikipedia.org/wiki/Somalia> Erişim Tarihi : 11.08.2016

https://tr.wikipedia.org/wiki/Türk_mutfağı Erişim Tarihi : 01.09.2016